

Beroepen over kerkgrenzen heen

Vooraf

5 Het GCKO heeft zich bezonnen op de vraag hoe het vertrek van predikanten naar een andere kerkgemeenschap en de overkomst van predikanten uit een andere kerkgemeenschap kerkordelijk geregeld is. Het is tot de conclusie gekomen dat aanpassingen gewenst zijn. In dit rapport legt het zijn bevindingen en voorstel aan u voor.

Kort samengevat:

10 Volgens de huidige kerkorde legt een predikant het ambt (in de kerk) neer, als deze niet langer lid is van de kerk, ook al zet de predikant het ambt in een andere kerk voort. En een predikant die overkomt uit een andere kerkgemeenschap wordt toegelaten tot het ambt (in de kerk), ook al is het een voortzetting van het ambt dat in de andere kerkgemeenschap wordt uitgeoefend. Het GCKO is van oordeel dat het juister is om niet te spreken over ontheffing en toelating, maar over losmaking van de kerk en verbinden aan de kerk. In samenhang daarmee stelt het
15 GCKO voor het verbinden aan de kerk van een predikant aan de kerk niet langer te regelen in ord. 13 (over de toelating tot het ambt) maar in ord. 14 (over de oecumenische relaties).

20 In deze notitie wordt onder 'kerk' in overeenstemming met het gebruik in de kerkorde steeds de Protestantse Kerk in Nederland verstaan. En met 'predikant' wordt degene bedoeld die de bevoegdheid tot de bediening van Woord en sacramenten heeft ontvangen, ook als in een andere kerkgemeenschap deze bedienaar met een andere naam wordt aangeduid.

1 Erkenning van het ambt

In bepaalde gevallen kan een predikant van een andere kerkgemeenschap Woord en sacramenten in de kerk bedienen en zelfs in de kerk als predikant beroepen worden. Dit is geregeld in ord. 14-4.
25 In lid 3 is geregeld dat in oecumenische relaties wederzijds de bevoegdheid tot de bediening van Woord en sacramenten kan worden verleend.

Dat betekent dus dat een predikant, op grond van het in een andere kerkgemeenschap verleende ambt, dit ambt in de kerk mag uitoefenen, zij het beperkt tot de dienst van Woord en sacramenten. Daarmee wordt het ambt dat uitgeoefend wordt in de andere kerkgemeenschap in de kerk erkend.
30 In lid 4 wordt een stap verder gezet. Onder meer is in zogeheten associatieovereenkomsten (art. 5) geregeld dat een predikant van een kerkgemeenschap waarmee die relatie is aangegaan, zich beroepbaar kan stellen binnen de kerk. In de bestaande associatieovereenkomsten worden soms nadere voorwaarden gesteld aan de beroepbaarheid. Is daaraan is voldaan, dan is betrokkene beroepbaar predikant in de kerk.

35 Als de predikant beroepen is en overgekomen is als lid van de kerk is de predikant niet langer predikant van zijn vroegere kerkgemeenschap maar predikant van de kerk en heeft deze de bevoegdheden als predikant van de kerk.

40 Op dezelfde wijze verkrijgt een predikant van de kerk die beroepen is in de andere kerkgemeenschap en overgaat naar die kerkgemeenschap de bevoegdheden als predikant van die kerkgemeenschap en is deze niet langer predikant van de kerk.

2 Vertrek naar een andere kerkgemeenschap

45 Wanneer een predikant van de ene gemeente naar een andere gaat, wordt hij of zij losgemaakt van de eerste gemeente en verbonden aan de andere gemeente. Maar wat als de predikant een andere kerkgemeenschap gaat dienen?

Op dit moment is dit in de kerkorde niet expliciet geregeld. Daarom wordt ord. 3-26-1 toegepast:

50 Het staat een predikant niet vrij het ambt neer te leggen. Een predikant kan evenwel op eigen verzoek eervol van het ambt worden ontheven door de kleine synode. Na de ontheffing is betrokkene niet langer bevoegd tot de bediening van Woord en sacramenten.

Maar het wringt omdat dit artikellid niet geschreven is met het oog op de overgang naar een andere kerkgemeenschap. Het gaat in dit lid over wat men vroeger noemde 'de overgang naar een
55 andere staat des levens'. Wanneer het lid toch ook op de overgang naar een andere kerkgemeenschap wordt betrokken, gaat het om een zeer afgeleide toepassing: het gaat dan om ontheffing van het ambt in de kerk; betrokkene is immers door de overgang niet langer predikant van de kerk. Maar dan blijft de slotzin wringen: Na de ontheffing is betrokkene niet langer bevoegd tot de bediening van Woord en sacramenten, zeker wanneer de predikant het ambtswerk voortzet in een andere kerkgemeenschap op grond van wederzijdse beroepbaarheid en dus zonder meer bevoegd
60 blijft tot de bediening van Woord en sacramenten, niet alleen in de nieuwe kerkgemeenschap, maar ook in de kerk. Maar ook als er geen sprake is van wederzijdse beroepbaarheid en een andere kerkgemeenschap een predikant van de kerk beroept blijft de predikant bevoegd tot de bediening van Woord en sacramenten, namelijk in die kerkgemeenschap en mogelijk -als er een bijzondere betrekking is (ord. 14-4-3 derde streep) ook in de kerk.
65

Het GCKO is dan ook van oordeel dat de kerkorde op dit punt moet worden uitgebreid en stelt voor een bepaling toe te voegen dat betrokkene niet langer predikant van de kerk is:

70 Een predikant die overgaat naar een andere kerkgemeenschap is daarmee niet langer predikant van de kerk.

Met deze bepaling wordt vastgelegd dat betrokkene ontheven is van de ambtsbevoegdheid die zij of hij als predikant van de kerk had. Of betrokkene aan de andere kerkgemeenschap als predikant wordt verbonden, is geen zaak van onze kerkorde.
75

3 Overkomst uit een andere kerkgemeenschap

3.1 Ord. 13-16-1

De hoofdregel is neergelegd in ord. 13-16-1:

80 De toelating tot het ambt van predikant in de Protestantse Kerk in Nederland wordt - na een colloquium - verleend door het generale college voor de toelating tot het ambt van predikant. Deze hoofdregel geldt ook voor predikanten (hoe ook genoemd) uit een andere kerkgemeenschap.

Dit wordt verwoord in ord. 13-13-1:

85 Indien iemand die bij een andere kerk in of buiten Nederland als predikant of geestelijke dienst heeft gedaan dan wel in deze kerk is toegelaten tot het ambt van predikant of geestelijke, toelating tot het ambt van predikant in de Protestantse Kerk in Nederland verlangt, beoordeelt de kleine synode, gehoord het college van bestuur [van de Protestantse Theologische Universiteit] inzake de kwaliteit van de ontvangen opleiding en nadat een onderzoek naar de geschiktheid als bedoeld in artikel 10 is ingesteld, of, en zo ja, onder welke voorwaarden de weg naar het colloquium voor betrokkene kan worden geopend.
90

Deze opening van de weg naar het colloquium door de kleine synode komt in de plaats van de in ord. 13-17 genoemde weg. De voorwaarden van dat artikel zijn dus niet van toepassing.

3.2 Beroepbaar als predikant?

95 Tot 2014 werd betrokkene – bij een positief verloop van het colloquium -bevoegd verklaard om **als proponent te staan naar het ambt**, ook als deze voorheen in een andere kerkgemeenschap predikant was geweest.

Beroepen over kerkgrenzen heen – rapport GCKO –
versie 27-02-2023

100 Op verzoek van het moderamen heeft het GCKO zich destijds beraden op de vraag of het mogelijk zou zijn dat een predikant uit een andere kerkgemeenschap beroepbaar zou worden gesteld als predikant.

Het GCKO heeft toen overwogen¹:

105 Het is oecumenisch beneden de maat om de ambtelijke status die iemand heeft binnen een andere kerk – en die met het toelaten tot de procedure van ord. 13-12 wordt erkend – niet te honoreren vanaf het moment dat door middel van het colloquium is komen vast te staan dat betrokkene zonder verdere voorwaarden [als predikant] kan staan naar het ambt van predikant in de kerk.

110 Het GCKO stelt vervolgens dat het goed mogelijk is dat een kandidaat direct na het colloquium bevestigd zou worden als predikant en bepleit vervolgens het goed recht van onze traditie dat proponenten bevestigd worden als predikant, na in een gemeente beroepen te zijn. Het GCKO vervolgt: Echter, in het geval van een predikant die overkomt ligt dat anders. Er is al een kerk of gemeente – een concrete gestalte van de ene, heilige, katholieke en apostolische Kerk (vgl. art. I lid 1 KO) – geweest die de betrokken predikant tot het ambt heeft toegelaten. De kerk zou daaraan meer recht kunnen doen, door zulke predikanten de status van beroepbaar predikant toe te kennen.

120 De synode heeft vervolgens op voorstel van het GCKO in 2014 lid 4 toegevoegd aan ord. 13-18: Indien betrokkene bij een andere kerk in of buiten Nederland als predikant of geestelijke dienst heeft gedaan en de weg naar het colloquium is geopend door toepassing van ord. 13-12-1, dan is het generale college voor de toelating tot het ambt bevoegd betrokkene aan de kerk te verbinden als beroepbaar predikant, met de bevoegdheid tot de bediening van Woord en sacramenten, en wel voor een periode van vier jaar. Deze periode kan telkens met vier jaar door de kleine synode worden verlengd.

3.3 Discretionaire bevoegdheid

125 De uitkomst van het colloquium kan zijn dat een predikant bij overkomst beroepbaar proponent wordt, dan wel beroepbaar predikant.

In het rapport aan de synode beargumenteert het GCKO:

130 Het college heeft zich tenslotte afgevraagd in hoeverre het van belang is mee te wegen hoe de betrokken predikant zijn of haar eerdere kerk heeft verlaten. Het is immers denkbaar dat sprake is geweest van een conflict, en eventueel ook van de uitoefening van kerkelijke tucht. Men kan zich hier tal van situaties indenken. Het kan gaan om een verschil van inzicht met betrekking tot de leer der kerk, maar ook om misbruik van het ambt. Het kan zijn dat iemands homoseksuele geaardheid geleid heeft tot een schorsing of afzetting, maar iemand kan ook gaandeweg zijn weggegroeid van de eigen kerk. Het is mogelijk dat iemand met volledige in-

135 stemming van de eigen kerk overgaat naar de Protestantse Kerk in Nederland, maar het komt ook voor dat het voornemen over te gaan alsnog leidt tot een tuchtmaatregel in de eigen kerk. Elke situatie is weer anders.

140 Deze vragen zullen als het goed is ook al aan de orde zijn in het gesprek dat de betrokken predikanten in het kader van ord. 13-12-1 voeren met het moderamen van de generale synode. En ook de 'levensbeschrijving' die in het colloquium ter tafel komt, zal tot een gesprek over zulke aspecten leiden. Dat kan in beide instanties ertoe leiden dat de weg naar het predikantschap in de PKN niet wordt geopend, als bijvoorbeeld sprake is geweest van tuchtuitoefening in de kerk van herkomst op grond van gedragingen die ook in de Protestantse Kerk in Nederland als tuchtwaardig kunnen worden beschouwd.

¹ In de citaten is sprake van ord.13-12. In de huidige kerkorde is dat ord. 13-13.

145 Het generaal college acht het niet wenselijk en niet goed mogelijk om in de tekst van de kerk-
orde nadere voorwaarden te formuleren voor het al dan niet verlenen van de positie van be-
roepbaar predikant: elke situatie is immers anders. Het verdient daarom de voorkeur het gene-
rale college voor de toelating tot het ambt voldoende ruimte (discretionaire bevoegdheid) te ge-
ven om hier maatwerk toe te passen.

150 Bij nader inzien oordeelt het GCKO dat bovenstaande onvoldoende is doordacht. Het is helder dat
het feit dat iemand in een andere kerk in het ambt staat, niet zonder meer predikant van de kerk
kan worden en dat er redenen kunnen zijn om betrokkene niet beroepbaar te stellen. Maar het bo-
venstaande citaat maakt op geen enkele manier duidelijk waarom de colloquiumcommissie de
155 ruimte moet krijgen, die in ord. 13-18-4 wordt gegeven, om te kiezen tussen beroepbaar stellen als
predikant en beroepbaar stellen als proponent. Als de kerk van oordeel is dat betrokkene als predi-
kant in de kerk kan werken (betrokkene wordt immers beroepbaar gesteld) dan is het onduidelijk
waarom de een als proponent, en de ander als predikant beroepbaar wordt gesteld. Naar het hui-
dig oordeel van het GCKO is het meer in overeenstemming met de erkenning van het ambt dat in
160 alle gevallen (bij een positieve uitkomst) als predikant beroepbaar wordt gesteld.,

Het GCKO merkt verder op dat in ord.13-18-4 gesproken wordt over “verbinden aan de kerk”. Bij
nader inzien acht het GCKO deze term minder gelukkig. De term wordt in de kerkorde ook gebruikt
voor predikanten in algemene dienst die aan de kerk verbonden worden. Het GCKO acht dit dub-
165 bel gebruik van de term verbinden minder gewenst, te meer omdat verbinden normaal gepaard
gaat met een liturgische handeling. Het stelt daarom voor om te spreken over ‘toelaten als predi-
kant’, zoals al gebeurt in ord. 13-13-1

3.4 Ord. 14-4-4

170 Zoals gezegd kunnen – als aan gestelde voorwaarden is voldaan – predikanten uit andere kerken
beroepen worden door een ambtelijke vergadering van de kerk.

Dat predikanten op deze wijze beroepbaar kunnen zijn is dus ook een andere weg dan in ord. 13-
16-1 is aangewezen.

175 Deze alternatieve weg geldt voor predikanten in de Evangelisch-altreformierte Kirche in Nie-
dersachsen (EAK) die de Nederlandse opleiding hebben gevolgd. Predikanten die elders zijn op-
geleid kunnen alleen via de weg van ord. 13-13 beroepbaar worden gesteld.

Deze alternatieve weg geldt ook voor predikanten en proponenten van de Bond van Vrije Evangeli-
sche Gemeenten (BVEG), met dien verstande dat het moderamen toetst of betrokkene voldoende
op de hoogte is van het leven in de kerk en dat er geen andere belemmeringen zijn.

180 In de associatieovereenkomst met de Geraja Kristen Indonesia Nederland wordt ook over weder-
zijdse beroepbaarheid gesproken. Maar hier wordt als voorwaarde de normale weg via ord. 13-13
genoemd. Dat betekent dat de associatieovereenkomst alleen inhoudt dat het generale college
voor de ambtstoelating betrokkene bij gunstige uitkomst als beroepbaar predikant moet toelaten
(als proponent is hier niet mogelijk). In het voorstel dat het GCKO in dit rapport doet wordt dit ech-
185 ter zinledig, omdat het GCKO voorstelt dat een predikant in alle gevallen als (beroepbaar) predi-
kant wordt toegelaten.

Ook met de Algemene Doopsgezinde Sociëteit en met de Unie van Baptistengemeenten is afge-
sproken dat predikanten wederzijds beroepbaar zijn. Ook hier worden de voorwaarden van ord.
13-13 gesteld (opleiding, geschiktheid, gesprek met colloquiumcommissie). Het moderamen stelt
vervolgens al of niet beroepbaar.

190 3.5 Terugkeer uit een andere kerkgemeenschap

Wanneer een predikant is losgemaakt van de kerk en in een andere kerkgemeenschap (anders
dan vanwege de wederzijdse beroepbaarheid) de ambtsbediening heeft voortgezet, geldt in prin-

cipe dezelfde regeling. Maar het zou meer recht doen aan het feit dat de predikant al eerder is toegelaten als predikant van de kerk, wanneer in de kerkorde met dit feit rekening wordt gehouden.
195 De ontvangen opleiding en de geschiktheid voor het ambt zijn immers al vastgesteld. Het GCKO acht het daarom wenselijk een aparte bepaling op te nemen voor terugkerende predikanten².
Naar het oordeel van het GCKO kan de hoofdregel zijn dat de terugkerende predikant opnieuw als predikant aan de kerk wordt verbonden. Tegelijkertijd moet er rekening worden gehouden met het feit dat het niet onmogelijk is dat er vragen zijn rond de ambtsuitoefening van de predikant voor de
200 losmaking van de kerk en/of in de andere kerkgemeenschap. Het GCKO stelt daarom voor om aan de algemene regel toe te voegen: “tenzij het belang van de kerk zich hiertegen verzet”. Een zelfde voorbehoud is ook te vinden in ord. 3-15-5:

205 Een predikant buiten vaste bediening die niet beroepbaar is, wordt op eigen verzoek door de kleine synode, al of niet onder voorwaarden, beroepbaar gesteld, tenzij het belang van de kerk zich daartegen verzet.

Het voorbehoud houdt in dat de kleine synode kan besluiten de predikant niet aan de kerk te verbinden, al zal zij wel moeten verantwoorden dat het tegen het belang van de kerk is om betrokkene aan de kerk te verbinden als predikant.

4 Beroepbaarstelling

210 In de voor te stellen tekst spreekt het GCKO steeds over “toelaten als predikant”. In de regel zal dat gepaard gaan met beroepbaarstelling, zoals geregeld in ord. 3-15-5 (zie hierboven, r. 5). In de regel zal het verzoek om toegelaten te worden ook een verzoek tot beroepbaarstelling inhouden. Maar door het onderscheid te maken, is het ook mogelijk dat een emerituspredikant toegelaten wordt. Bovendien is het hierdoor mogelijk om – als een studieopdracht gegeven is, met name met
215 betrekking tot de kennis van het leven van de kerk (belijdenis en kerkorde) - een predikant wel toe te laten maar pas beroepbaar te stellen als voldaan is aan de studieopdracht. In de tussentijd kan betrokkene wel hulpdiensten in de kerk verrichten.

5 Rol kleine synode/moderamen

220 De rol van het moderamen en de kleine synode bij de beroepbaarstelling van predikanten van kerkgemeenschappen waarmee wederzijdse beroepbaarheid is afgesproken, is in de associatie-overeenkomsten of vastgestelde procedures vastgelegd. Dit kan hier verder buiten beschouwing blijven. Hierbij is geen rol weggelegd voor het generale college voor de toelating tot het ambt. In andere gevallen is het de kleine synode die besluit ‘of de weg naar het colloquium kan worden
225 geopend’. Dit colloquium is een gesprek over de opdracht van het ambt, de roeping en kerkelijke toewijding van betrokkene, de roeping van kerk en gemeente en het delen in het belijden van de kerk. Maar een zelfde soort gesprek is al gevoerd met betrokkene, alvorens de kleine synode besluit om betrokkene toe te laten tot het colloquium. Vanuit de gedachte dat de colloquiumcommissie toelaat tot het proponentschap was dit voor 2014 een logische stap. Maar nu – en naar het oordeel van het GCKO in alle gevallen – de colloquiumcommissie betrokkene aan de kerk kan verbinden als predikant (de huidige terminologie), is deze stap minder logisch.
230 Het GCKO is dan ook van oordeel dat het juister is wanneer de kleine synode na het onderzoek zelf besluit betrokkene al of niet toe te laten als predikant. De gelofte, genoemd in ord. 13-18-7 moet daarbij uiteraard wel worden afgelegd.
235 Gezien de expertise van het generale college voor de toelating tot het ambt stelt het GCKO voor dit college bij de beoordeling door de kleine synode te betrekken.

² In de praktijk is er al een aparte procedure: geschiktheidscommissie en het generale college voor de toelating tot het ambt worden bij het gesprek met het moderamen betrokken, zodat in de regel één gesprek volstaat.

In samenhang hiermee stelt het GCKO voor de bepalingen ter zake onder te brengen in ord. 14, aansluitend aan de artikelen over wederzijdse beroepbaarheid en associatieovereenkomsten.

240 Tenslotte, in ord. 13-13-1 is sprake van een predikant of geestelijke, omdat in een andere kerkgemeenschap een andere benaming gebruikt kan worden dan predikant. Het GCKO stelt voor om te spreken over ‘predikant, hoe ook genoemd’.

6 Ord.13-13

245 In ord. 13-13-1 wordt gesproken over de overkomst van predikanten en van ‘degenen die tot het ambt zijn toegelaten (proponenten in termen van de kerk). Zoals gezegd, stelt het GCKO lid 1 voor wat predikanten betreft over te brengen naar ord. 14. Voor proponenten blijft het artikellid bestaan. Het GCKO acht het niet nodig om – nu er geen sprake is van erkenning van het verleende ambt – om voor hen een andere weg dan die via het colloquium te openen.

250

In de leden 2 en 3 worden nadere bepalingen gegeven:

2. Het college van bestuur stelt vast of een masterexamen aan de Protestantse Theologische Universiteit nodig is en zo ja, welke vrijstellingen kunnen worden verleend voor het masterexamen dat door betrokkene moet worden afgelegd.

255

3. De kleine synode kan bepalen dat betrokkene - als bijzondere omstandigheden de kleine synode aanleiding geven de weg naar het colloquium te openen zonder dat toepassing wordt gegeven aan het bepaalde in lid 2 - ten aanzien van een of meer vakken een aanvullende opleiding moet doen bij daartoe aangewezen hoogleraren en docenten van de Protestantse Theologische Universiteit.

260

Het GCKO overweegt dat de beide bepalingen weinig toevoegen. De kleine synode kan, gehoord het college van bestuur, voorwaarden stellen voor zij een predikant beroepbaar stelt. Het GCKO acht het daarom niet nodig deze bepalingen toe te voegen aan het voor te stellen artikel (ord. 24-5a-1). Om dezelfde reden stelt het voor deze bepalingen ook in ord. 13-13 te laten vervallen.

7 Voorstel

265 Het GCKO stelt voor aan **ord. 3-26** een lid 5 toe te voegen als volgt:

5	Een predikant die overgaat naar een andere kerkgemeenschap is op het moment van overgang niet langer predikant van de kerk.
---	--

Het GCKO stelt voor in een nieuw artikel toe te voegen (5a) aan ord. 14 als volgt:

Ord. 14-5a Overkomst als predikant		
	Voorstel	Vergelijk
1	Indien een predikant (hoe ook genoemd) van een andere kerkgemeenschap verzoekt toegelaten te worden als predikant van de kerk, anders dan vanwege een beroep als bedoeld in artikel 4-4, beoordeelt de kleine synode gehoord het college van bestuur van de Protestantse Theologische Universiteit	Ord. 13-13-1 Indien iemand die bij een andere kerk in of buiten Nederland als predikant of geestelijke dienst heeft gedaan dan wel in deze kerk is toegelaten tot het ambt van predikant of geestelijke, toelating tot het ambt van predikant in de Protestantse Kerk in Nederland verlangt, beoordeelt de kleine synode, gehoord het college van bestuur

	inzake de kwaliteit van de ontvangen opleiding en nadat een onderzoek naar de geschiktheid als bedoeld in ord. 13-10 is ingesteld, of, en ja onder welke voorwaarden de predikant kan worden toegelaten als predikant van de kerk. De kleine synode laat zich bij haar beoordeling bijstaan door het generale college voor de toelating tot het ambt.	inzake de kwaliteit van de ontvangen opleiding en nadat een onderzoek naar de geschiktheid als bedoeld in artikel 10 is ingesteld, of, en zo ja, onder welke voorwaarden de weg naar het colloquium voor betrokkene kan worden geopend
2	Indien een predikant die eerder predikant van de kerk is geweest overkomt naar de kerk besluit de kleine synode deze op diens verzoek toe te laten als predikant van de kerk, tenzij het belang van de kerk zich hiertegen verzet.	
3	De toelating vindt plaats bij of na overkomst naar de kerk, nadat de predikant de gelofte als bedoeld in ord. 13-18-7 heeft afgelegd	
4	Op de toegelaten predikant is ord. 3-15-5 van overeenkomstige toepassing.	Ord. 3-15-5 Een predikant buiten vaste bediening die niet beroepbaar is, wordt op eigen verzoek door de kleine synode, al of niet onder voorwaarden, beroepbaar gesteld, tenzij het belang van de kerk zich daartegen verzet.

270

Samenhangend met het nieuwe ord. 14-5a stelt het GCKO voor **ord. 13-18-4 te laten vervallen en ord. 13-13 te beperken tot degenen die nog niet in het ambt bevestigd zijn.**

275 Ord. 13-13

	Huidige tekst	Voorstel
1	Indien iemand die bij een andere kerk in of buiten Nederland als predikant of geestelijke dienst heeft gedaan dan wel in deze kerk is toegelaten tot het ambt van predikant of geestelijke, toelating tot het ambt van predikant in de Protestantse Kerk in Nederland verlangt, beoordeelt de kleine synode, gehoord het college van bestuur inzake de kwaliteit van de ontvangen opleiding en nadat een onderzoek naar de geschiktheid als bedoeld in artikel 10 is ingesteld, of, en zo ja, onder welke voorwaarden de weg naar het colloquium voor betrokkene kan worden geopend	Indien iemand die bij een andere kerk in of buiten Nederland is toegelaten tot het ambt van predikant of geestelijke, toelating tot het ambt van predikant in de Protestantse Kerk in Nederland verlangt, beoordeelt de kleine synode, gehoord het college van bestuur inzake de kwaliteit van de ontvangen opleiding en nadat een onderzoek naar de geschiktheid als bedoeld in artikel 10 is ingesteld, of, en zo ja, onder welke voorwaarden de weg naar het colloquium voor betrokkene kan worden geopend
2	Het college van bestuur stelt vast of een masterexamen aan de Protestantse Theologische Universiteit nodig is en zo ja, welke vrijstellingen kunnen worden verleend voor het masterexamen dat door betrokkene moet worden afgelegd.	<i>vervalt</i>

3	De kleine synode kan bepalen dat betrokkene - als bijzondere omstandigheden de kleine synode aanleiding geven de weg naar het colloquium te openen zonder dat toepassing wordt gegeven aan het bepaalde in lid 2 - ten aanzien van een of meer vakken een aanvullende opleiding moet doen bij daartoe aangewezen hoogle- raren en docenten van de Protestantse Theologische Universiteit.	<i>vervalt</i>
---	---	----------------

Ord. 13-18 (voorstel om deze tekst te laten **vervallen**).

4	Indien betrokkene bij een andere kerk in of buiten Nederland als predikant of geestelijke dienst heeft gedaan en de weg naar het colloquium is geopend door toepassing van ord. 13-12-1, dan is het generale college voor de toelating tot het ambt bevoegd betrokkene aan de kerk te verbinden als beroepbaar predikant, met de bevoegdheid tot de bediening van Woord en sacramenten, en wel voor een periode van vier jaar. Deze periode kan telkens met vier jaar door de kleine synode worden verlengd.
---	--